

Інструкційна картка для самостійної роботи № 13

Тема 3.3. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах

Мета

навчальна: вивчити основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

виховна: виховувати зацікавленість дисципліною, прагнення отримувати нові знання.

пізнавальна: розвивати уміння користуватися всіма доступними джерелами знань.

Питання для самостійної роботи:

1. Дії персоналу при виникненні пожежі.
2. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.
3. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.

Література

1. Закон України «Про охорону праці» (нова редакція із змінами та доповненнями станом на 1 січня 2004 року). – К.: Основа, 2004. – 56 с.
2. Васильчук М.В. та ін. Основи охорони праці : проб. підручник для учнів проф.-тех. навч. закладів – К.: Просвіта, 1997. – 208 с.
3. Катроненко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій : Навчальний посібник. – 3-те вид., перероб. і доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2009. – 540 с.
4. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / За ред. М.П. Гандзюка. - К.: Каравела, 2011. - 384 с.
5. Голінько В.І. Основи охорони праці: підручник / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – 2-ге вид. – Д.: НГУ, 2014. – 271 с.
6. Жидаецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник. – Львів: Афіша, 2005. – 317с.
7. Запорожець О. І., Протоєрейський О. С., Франчук Г. М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учебової літератури, 2009. – 264 с.
8. Закон України «Про охорону праці» (нова редакція із змінами та доповненнями станом на 1 січня 2004 року). - К.: Основа, 2004. - 56 с.
9. Закон України «Про пожежну безпеку» (нова редакція із змінами та доповненнями станом на 17.02.2011) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3745-12>
10. Основи охорони праці: /В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.:Факт, 2005. – 480 с.
11. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання, доповнене та перероблене. / К. Н. Ткачук, М. О. Халімовський, В. В. Зацарний, Д. В. Зеркалов, Р. В. Сабарно, О. І. Полукаров, В. С. Коз'яков, Л. О. Мітюк. За ред. К. Н. Ткачука і М. О. Халімовського. — К.: Основа, 2006 — 448 с

created by free version of

DocuFreezer

12. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.

Методичні рекомендації

Пожежна безпека повинна забезпечуватися шляхом проведення організаційних, технічних та інших заходів, спрямованих на попередження пожеж, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для швидкого виклику пожежних підрозділів та успішного гасіння пожеж.

При самостійному вивчені матеріалу необхідно насамперед звернути увагу на НАПБ В.05.024-2005/111 «Інструкція з гасіння пожеж на енергетичних об'єктах України», наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» від 19.10.2004р. N 126.

Також слід запам'ятати що план пожежогасіння є основним документом, що і встановлює порядок організації гасіння пожеж на енергетичних об'єктах, взаємодії персоналу об'єкта й особового складу пожежних підрозділів, які прибули на місце пожежі, а також визначає заходи безпеки, обов'язкові для виконання під час гасіння пожеж.

Керівник підприємства повинен визначити обов'язки посадових осіб (у тому числі заступників керівника) щодо забезпечення пожежної безпеки, призначити відповідальних за пожежну безпеку окремих будівель, споруд, приміщень, дільниць тощо, технологічного та інженерного устаткування, а також за утримання і експлуатацію технічних засобів протипожежного захисту.

Обов'язки щодо забезпечення пожежної безпеки, утримання та експлуатації засобів протипожежного захисту мають бути відображені у відповідних посадових документах (функціональних обов'язках, інструкціях, положеннях тощо).

Далі необхідно визначити які напрями забезпечення та контролю стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Необхідно знати органами управління СУПБ та основні їх об'єкти, а також основні завдання та функції пожежної охорони на підприємстві.

Система пожежної охорони створюється для захисту життя і здоров'я громадян, приватної, колективної та державної власності від пожеж, підтримання належного рівня пожежної безпеки на об'єктах і в населених пунктах.

До основних завдань пожежної охорони відносяться:

1. здійснення контролю за дотриманням протипожежних вимог;
2. запобігання пожежам і нещасним випадкам;
3. гасіння пожеж, рятування людей та надання допомоги в ліквідації наслідків аварій, катастроф та стихійного лиха.

Таким чином пожежна охорона виконує як профілактичну, так і бойову роботу. Слід панятами, що пожежна охорона поділяється на **державну, відомчу, місцеву та добровільну**.

Також необхідно запам'ятати основні функції системи управління пожежною безпекою:

1. Кількісна оцінка ризику (імовірності виникнення пожежі).
2. Регламентування пожежної безпеки.
3. Забезпечення пожежної безпеки технологічних процесів, виробничого обладнання, будівель і споруд.
4. Розробка і реалізація програм попередження пожеж та зниження втрат від них.
5. Створення пожежної охорони, служби пожежної безпеки, забезпечення та організація їх діяльності.
6. Створення та організація роботи добровільних пожежних дружин і пожежно-технічних комісій.
7. Організація вивчення правил пожежної безпеки, протипожежна пропаганда.
8. Дії при пожежах і надзвичайних ситуаціях.
9. Вдосконалення.

Особливу увагу слід приділити вивченню питань пожежної безпеки працівниками. Також слід запам'ятати, що усі працівники при прийнятті на роботу і щорічно за місцем роботи проходять інструктажі з питань пожежної безпеки. Особи, яких приймають на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою, повинні попередньо пройти спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум).

Працівники, зайняті на роботах з підвищеною, пожежною небезпекою, один раз на рік проходять перевірку знань відповідних нормативних актів з пожежної безпеки, а посадові особи до початку виконання своїх обов'язків і періодично (один раз на три роки) проходять навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки.

Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктажу і перевірки знань з питань пожежної безпеки, забороняється.

Питання для самоконтролю

1. Які нормативні документи регламентують вимоги до навчання з питань пожежної безпеки?
2. Назвіть який структурний підрозділ підприємства здійснює координацію і вдосконалення роботи із забезпечення пожежної безпеки та контролю за проведенням і виконанням протипожежних заходів?
3. Охарактеризуйте основні завдання пожежної охорони на підприємстві?
4. Назвіть основні повноваження співробітників служби пожежної безпеки?
5. Назвіть обов'язки керівників, власників і орендарів підприємств щодо забезпечення пожежної безпеки на підприємстві?
6. Охарактеризуйте основну форму пожежно-профілактичної роботи з працівниками підприємства.

Викладач: _____ Григор'єва Л.В.